

Petrișor Stan

NIMICUL LA PATRAȚ

CUM SE JEFUIEȘTE O BANCĂ de Samy Fayad • În românește de Angela Ioan • Teatrul "A.Davila" din Pitești • Data premierei: 17 martie 1991 • Regia: Mihai Radoslavescu • Scenografia: Constantin Russu • Distribuția: Petrișor Stan (Agostino Capece), Ileana Zărnescu (Reghina), Dem Niculescu (Gaspare), Vasile Pieca (Tonino), Luminița Borta (Giuliana), Angela Radoslavescu (Văduva Altavilla), Petre Dumitrescu (Directorul băncii), Dumitru Drăgan (Mastellone).

TEATRUL A. DAVILA PITEȘTI

Cînd Teatrul "A.Davila" din Pitești a anunțat premiera cu piesa **Cum se jefuiește o bancă** de Samy Fayad am constatat că nici titlul și, mai rău, nici numele autorului nu-mi spuneau nimic. Am întrebât în sfîrșit pe i-n dreapta - de ambele părți avînd colegi de breaslă -, dar n-am reușit decît să rîspîndesc nedumerirea (și, bineînțeles, complexul golurilor culturale). Firesc, deci, de cum am ajuns la teatrul cu pricina am cerut lămuriri directorului, regizorului, secretarului literar ce cu multă amabilitate m-au primit. Odată cu fluturașul-program înmînat și cu vorbele dumnealor repetînd aceleași date am aflat că: Samy Fayad e un scriitor italian de origine libaneză; a scris numeroase comedii radiofonice și de televiziune transmise pe posturile din... (urma un șir impresionant de nume de țări); că a produs și comedii în trei acte pentru teatru; că textul ales de trupa piteșteană a cunoscut un "enorm succes" în Italia, unde a fost interpretat de prestigioși comici conduși de Peppino de Filippo; că piesa "a cucerit" Premiul Institutului Dramei Italiene.

În sala în care nu cred să fi fost mai mult de zece persoane (și asta numai la al treilea spectacol după premieră) mi-am petrecut clipele de dinaintea ridicării cortinei blestemînd (pentru a cîta oară?) anii de neagră izolare în care cît de greu ne-a fost să ne

informăm, să citim, să aflăm ce-i nou în lumea occidentală, precum și îngrijorîndu-mă pentru soarta intrării noastre (culturale) într-o Europă în care s-a tot creat în vreme ce noi am stat, surzi și orbi, refuzînd să auzim fie și ecoul unui nume răsunător precum cel al lui Samy Fayad. Gînduri foarte triste și foarte negre pe care abia așteptam să mi le spulbere excelenta comedie satirică amintită, pusă în scenă de Mihai Radoslavescu.

Și am tot așteptat. Trebuie să recunosc: acele gînduri f.triste și f.negre mi-au fost destul de repede spulberate. O comedioară modestă, cu o țesătură rară încropind un desen tern, neinspirat, pe canavaua - e adevărat, rezistentă - a comediei de sorginte populară. Dacă ea a "cucerit" premiul amintit, îmi pot închipui cam cum vor fi fiind celelalte texte ale aceluiași autor. Gîndul mă poartă spre scribul lui Vargas Llosa din **Mătușa Julia și condelerul**; doar că el "producea" drame, tragedii, catastrofe... Pe de altă parte, nu-i neapărat de mirare că un spectacol alcătuit de o trupă avînd mari comici conduși de un regizor inventiv ar fi reperat un enorm succes. Imaginația și talentul alimentate de o tradiție cu totul excepțională se vor fi simțit la largul lor, libere să creeze o broderie măiastră pe lăbărțata țesătură "textuală". O comedie spumoasă, strălucitoare și gratuită ca un joc de artificii se poate, cred, rotunji pe

trama propusă de Samy Fayad (de ce, oare, gîndul mă duce la Alexandru Tocilescu și la spumosul amuzament pe care ni-l provoca atunci cînd monta - în joacă? - "piese" ca acelea semnate de Angela Bocancea?).

Din păcate, pirotehnia n-a funcționat deloc în reprezentația de la Pitești. Fără imaginație, rămînînd la litera măruntă a operei, vîdînd o certă neîncredere în ea, dar nedepunînd nici un efort în a-i desluși posibilele combinații explozive, ba, mai rău, accentuîndu-i scăderile prin neprofesioniste sîngăcii, spectacolul plictisește pînă la a-ți crea o justificată stare de jenă. De jenă, pentru că, totuși, pe scenă se află actori - precum Ileana Zărnescu sau Luminița Borta - care nu o dată au demonstrat că-și cunosc profesia. Cît despre aportul regizoral al lui Mihai Radoslavescu, e greu să te pronunți. E mai simplu să ridici din umeri.

Sigur, un spectacol prost nu e o catastrofă națională. Dar dacă Teatrul "A.Davila" din Pitești va continua tot așa, poate fi una locală. Bineînțeles, în ce privește soarta sa. O singură rază de speranță: publicul nu înghite orice, este evident, așa că dacă vrea să supraviețuiască, teatrul trebuie să-și reconsidere (regîndească) atitudinea culturală, statutul artistic.

MIRUNA IONESCU